

Generátor příběhů

„Kdybychom si víc vyprávěli příběhy, zůstávalo by méně bolístek z minulosti,“ věří dvaatřicetiletý lektor tvůrčího psaní René Nekuda. K tomu, abychom se to naučili, má dětem pomoci jeho kniha *Příběhostroj*.

KATEŘINA MÁZDROVÁ

FOTO PETER FLORIÁN

Nic není nahodilé ani na jedno brdo. (René Nekuda)

Co byl hlavní impulz pro napsání *Příběhostroje*?

Baví mě příběhy rodinného rázu. Sám jsem na nich vyrostl: moje babička, s níž jsem strávil spoustu času hlavně na chatě, kam jsme chodili pěšky od nás z města, byla jejich skvělá vyprávěčka a byla to také ona, která ve mně vašeň pro příběhy probudila. I když v rodině tradované příběhy třeba pro ty ostatní zase tolik neznamenají nebo je znají jinak, pro vás mají i po letech sílu a význam. Na kurzech tvůrčího psaní, které vedu, pak hodně lidí vyslovovalo přání, že jim chybí kniha pro jejich děti či vnoučata, pomoci níž by si tyhle příběhy společně vyprávěli. Proto jsem vlastně napsal *Příběhostroj* – aby vznik rodinných historek a domácího vyprávění podporoval.

Jaké historky vám babička vyprávěla?

Jednak takové ty lokální, o Vysočině, Ratajském lese... Třeba o cikánce, která tak moc kouřila, že i po její smrti stoupal ze země, kde byla pohřbená, dým. Nebo o Čertově skále, kopci posetém balvany, jež čertovi, který je odnášel z kostelních zdí, upadly, protože si jich nabral tolik, že je neunesl. Vymýšleli jsme si

také vlastní příběhy, které pak s překvapením vytáhnete po letech zapomenuté z hlavy jako ze šuplíku. Vzájemné sdílení příběhů už od raného dětství mi přijde hrozně moc důležité.

Proč?

Dneska se i v knihách řeší především vztahy, bolístky z minulosti, křivdy a nepochopení. Vsadil bych se, že kdybychom se mezi sebou naučili lépe komunikovat a sdílet své příběhy, mnoho z těchto pastí minulosti by ani nevzniklo. Pak by se konečně uvolnil prostor pro nová témata.

Jak k tomu napomůže *Příběhostroj*?

Skrze hravé úkoly – těch je šedesát a jsou nejen o psaní příběhů, ale některé i kreslicí... Ty úkoly tvoří základ, jež doplňuje náhodný generátor příběhů, který knize dodává variabilitu – nabízí nesku-
tečných 12 milionů kombinací!

Bude *Příběhostroj* fungovat?

Testovali jsme jej na dvou základních školách, určen je pro děti od šesti do 12 let. Pomáhaly testovat i knižní redaktorky z nakladatelství Labyrint, kde kniha vychází, které mají zkušenosti

s hravým časopisem „pro děti chytrých rodičů“ Raketa. A ve finále testovali vlastně všichni v našem okolí na vlastních rodinách. Máme tedy ověřeno, že funguje.

Co si od knihy slibujete?

Jednak by měla napomoci rodičům, když chtějí dětem vyprávět nějaký příběh a nevědí kudy kam; pak je tu „náhodné losování“, jež kniha nabízí, dobrý stimul pro ztřeštěné pohádky, které povídáte před spaním. Současně kniha rozvíjí dětskou kreativitu – metodika úkolů byla konzultována s učiteli a koncipována tak, aby byl pokaždé rozvíjen jiný typ myšlení. Takže nic není nahodilé ani na jedno brdo.

Jste lektor tvůrčího psaní, učíte hlavně dospělé. Bylo složité vrátit se do dětského světa?

Tvůrčí psaní jsem vystudoval, na vysoké škole jej nějaký čas učil, kurzy vedu už osm let a v hlavě jsem knížku pro děti nosil hodně dlouho. Pak už vznikla poměrně rychle, za čtyři a půl měsíce. Složitě to nakonec nebylo, spíš zábavné a dobrodružné.

Jak se vlastně učí tvůrčí psaní?

V Česku na rozdíl od angloamerického světa dlouho neexistovala prakticky žádná metodika. Já jsem pobyl chvíli ve Spojených státech, takže jsem se jejich propracovaným modelem inspiroval a začal jej učit i ve zdejším prostředí. Je nutné zdůraznit, že výsledkem kurzů tvůrčího psaní není to, aby se každý stal spisovatelem z povolání, ale aby absolventi dosáhli nějakého pokroku. Pomáhám jim vyjádřit to, co vyjádřit chtějí: ať už je to kniha, blogový příspěvek z cest nebo třeba rodinná kronika.

Kdo tedy na kurzy chodí?

Je to opravdu široká a pestrá škála. Měl jsem na kurzu jedenáctileté i lidi ve věku 86 let. A všech možných profesí – učitele i ajťáky, řemeslníky i středoškoláky, kteří se chtějí dostat třeba na žurnalistiku... Chodí ke mně například osmdesátiletá paní: v šedesátých letech byla zpěvačkou na zaoceánské lodi a nyní chce napsat knihu o téhle části svého života. Líbí se mi, s jakou vervou se do psaní vrhla a jaký význam ten příběh pro ni má. ●